

Sygn. akt IV CO 109/19

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 czerwca 2019 r.,
na skutek przedstawienia przez Sąd Okręgowy w G.
akt sygn. II C [...] z postanowieniem z dnia 10 maja 2019 r.,
w celu oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania sprawy
z powództwa M. P.
przeciwko K. P.
o rozwód

**zawiesza postępowanie przed Sądem Najwyższym
na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. w związku z art. 391 § 1
k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. – w związku z przedstawieniem
przez Sąd Najwyższy pytania prawnego Trybunałowi
Konstytucyjnemu w sprawie o sygn. akt IV CO 50/19.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 10 maja 2019 r. Sąd Okręgowy w G. na podstawie art. 45 k.p.c. wystąpił do Sądu Najwyższego o oznaczenie sądu, przed którym powinna toczyć się sprawa o rozwód.

W sprawie głównej oboje małżonkowie mają obywatelstwo polskie, jednak nie mieszkają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przy uwzględnieniu jurysdykcji sądu polskiego (art. 1103¹ § 1 pkt 4 k.p.c.) nie jest zatem możliwe ustalenie właściwości miejscowej sądu na podstawie art. 41 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postępowanie przed Sądem Najwyższym powinno zostać zawieszona na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ w związku z art. 391 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c. w związku z przedstawieniem Trybunałowi Konstytucyjnemu przez Sąd Najwyższy pytania prawnego w sprawie o sygn. akt IV CO 50/19. Od wyniku postępowania zainicjowanego powyższym pytaniem prawnym przed Trybunałem Konstytucyjnym, a w związku z tym od rozstrzygnięcia w zakresie hierarchicznej zgodności art. 45 k.p.c. z normami konstytucyjnymi, zależy także rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie. Pytanie prawne w sprawie o sygn. IV CO 50/19 dotyczy bowiem zgodności z Konstytucją RP art. 45 k.p.c., który znajduje zastosowanie również w niniejszej sprawie.

Wątpliwości Sądu Najwyższego sformułowane we wskazanym powyżej pytaniu prawnym dotyczą tego, czy art. 45 k.p.c. w zakresie, w jakim:

1) wyklucza stwierdzenie niewłaściwości sądu w razie oznaczenia przez Sąd Najwyższy sądu, przed który należy wytoczyć powództwo - jest zgodny z art. 2 oraz z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP,

2) nie określa kryteriów ani przesłanek stanowiących podstawę oznaczenia przez Sąd Najwyższy sądu, przed który należy wytoczyć powództwo - jest zgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 176 ust. 2 oraz z art. 7 Konstytucji RP.

Ze względu na systematykę przepisów Kodeksu postępowania cywilnego wyłączenie stosowania art. 177 k.p.c. dotyczy wyłącznie spraw, o których mowa

w art. 398¹ i nast. (część pierwsza, księga pierwsza, tytuł VI, dział Va „Skarga kasacyjna”). Zdaniem Sądu Najwyższego art. 398¹² k.p.c. powinien być interpretowany ściśle. W konsekwencji wyłączenie stosowania art. 177 k.p.c. nie dotyczy innych postępowań przed Sądem Najwyższym niż zainicjowane skargą kasacyjną, w tym postępowania na podstawie art. 45 k.p.c.

Jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, prawo do sądu w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, w pełnym, nieuszczuplonym kształcie wymaga uzyskania czytelnego, weryfikowalnego uzasadnienia rozstrzygnięcia (zob. w szczególności wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 30 maja 2007 r., sygn. akt 68/06, OTK ZU 6/A/2007/53). Mając na względzie wynikające z konstytucyjnego prawa do sądu gwarancje proceduralne, za uzasadnione w niniejszej sprawie Sąd Najwyższy uznał wskazanie motywów zawieszenia postępowania.

Z tych względów, na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ w związku z art. 391 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.